

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 6.3.2007
KOM(2007) 90 lopullinen

2007/0037 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

Euroopan talousyhteisön perustamissopimuksen 79 artiklan 3 kohdan täytäntöönpanosta syrjinnän poistamiseksi kuljetusmaksuista ja -ehdoista annetun asetuksen N:o 11 sekä elintarvikehygieniasta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 852/2004 muuttamisesta

{SEK(2007) 301}

{SEK(2007) 302}

{SEK(2007) 303}

{SEK(2007) 304}

(komission esittämä)

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Suuri osa EY:n lainsäädännöstä on säädetty korjaamaan markkinoiden heikkouksia ja varmistamaan yhtäläiset toimintaedellytykset. Nämä tavoitteet voidaan saavuttaa ainoastaan siten, että yritykset velvoitetaan toimittamaan tietoja lainsäädännön soveltamisesta.

Ajan myötä jotkin näistä menettelyistä ovat käyneet tarpeettoman aikaavieviksi tai vanhentuneiksi. Tällainen tarpeeton hallinnollinen rasitus haittaa taloudellista toimintaa ja heikentää Euroopan yritysten kilpailukykyä.

Komissio on sitoutunut vähentämään tällaista tarpeetonta räsitusta niin pitkälle kuin mahdollista. Lähestymistapa kuuluu parempaa sääntelyä koskevaan strategiaan, ja se on elintärkeä kasvua ja työllisyyttä koskevien Lissabonin tavoitteiden saavuttamisen kannalta.

• Yleinen tausta

Komissio antoi 14. marraskuuta 2006 tiedonannon ”Strateginen katsaus: Sääntelyn parantaminen Euroopan unionissa” (KOM(2006) 689), jossa ehdotetaan tavoitteeksi keventää yritysten hallinnollista räsitusta 25 prosentilla vuoteen 2012 mennessä.

Toimintaohjelma hallinnollisen räsituksen keventämiseksi EU:ssa (KOM(2006) 23) sisältää kymmenen käytännön ehdotusta nopeasti toteutettaviksi toimiksi. Ehdotukset perustuvat laajaan sidosryhmien kuulemiseen sekä jäsenvaltioiden ja komission asiantuntijoiden ehdotuksiin. Niiden tavoitteena on keventää merkittävästi yritysten hallinnollista räsitusta pienillä lainsäädännön muutoksilla vaarantamatta kyseisten säädösten antamaa suojelun tasoa tai alkuperäistä tarkoitusta.

Yksi näistä nopeasti toteutettavaa toimintaa koskevista ehdotuksista liittyy Euroopan talousyhteisön perustamissopimuksen 79 artiklan 3 kohdan täytäntöönpanosta syrjinnän poistamiseksi kuljetusmaksuista ja -ehdoista annettuun asetukseen N:o 11. Tarkoituksena on poistaa vanhentuneet säännöt ja muuttaa tiettyjä vaatimuksia yritysten hallinnollisen räsituksen keventämiseksi. Esimerkiksi 5 artiklassa kuljetusyritykset (ja jäsenvaltiot) velvoitetaan toimittamaan tietoja kuljetusmaksuja ja -ehtoja koskevista tariffeista 1. heinäkuuta 1961 mennessä. Tämä artikla voidaan poistaa, koska tietojen toimittamista koskevat vaatimukset kuljetusyrityksille ovat vanhentuneita. Asetuksen 6 artiklan 1 kohdassa edellytetään kuljetusasiakirjaa, joka sisältää muun muassa seuraavat tiedot: lähettäjä, kuljetettavan tavarän laatu, tavarän alkuperä ja määräpaikka, käytettävä reitti tai kuljetusmatkan pituus ja tarvittaessa rajanylityspaikat. Koska esimerkiksi kuljetusreittiä, matkan pituutta ja rajanylityspaikkoja koskevia tietoja ei enää tarvita asetuksen tavoitteiden saavuttamiseksi, ne voidaan poistaa. Asetuksen 6 artiklan 2 kohdan kolmannessa virkkeessä säädetään, että liikenteenharjoittajan on säilytettävä kopio kuljetusasiakirjasta, josta käy ilmi lopullinen kuljetusmaksu ja kaikki muut maksut, alennukset ja muut seikat, jotka vaikuttavat kuljetusmaksuihin ja -ehtoihin. Tämä virke voidaan poistaa, koska nykyisin nämä tiedot sisältyvät joka tapauksessa liikenteenharjoittajien kirjanpitojärjestelmiin, eikä erillisen asiakirjan täyttäminen ja säilyttäminen ole siksi enää tarpeen. Asetuksen 6 artiklan 3 kohtaan tulee selkeä viittaus rahtikirjoihin, jotka ovat hyvin tunnettuja ja usein käytettyjä

maaliikenteessä. Tällaisella viittauksella parannetaan kuljetusyritysten oikeusvarmuutta, koska näin ilmaistaan selkeästi, että rahtikirja riittää, jos se sisältää kaikki 6 artiklan 1 kohdassa vaaditut tiedot.

Toinen nopeasti toteutettava toimi liittyy elintarvikehygieniasta annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EY) N:o 852/2004. Sen tarkoituksena on vapauttaa pienet elintarvikealan yritykset, jotka pystyvät valvomaan elintarvikehygieniaa yksinkertaisesti noudattamalla muita asetuksen (EY) No: 852/2004 vaatimuksia, velvollisuudesta laatia ja toteuttaa vaarojen analysointia ja kriittisiä valvontapisteitä (HACCP) koskeviin periaatteisiin perustuva menettely ja pitää sitä yllä. Poikkeus koskee pääasiassa elintarvikkeita suoraan loppukuluttajille myyviä mikroyrityksiä¹. Näillä yrityksillä on alle kymmenen työntekijää ja niiden vuotuinen liikevaihto tai taseen loppusumma on enintään 2 miljoonaa euroa. Poikkeus ei siten koskisi suuria valintamyymälöitä eikä ketjujen franchising-myymälöitä.

- **Voimassa olevat aiemmat säännökset**

Tällä ehdotuksella on tarkoitus muuttaa Euroopan talousyhteisön perustamissopimuksen 79 artiklan 3 kohdan täytäntöönpanosta syrjinnän poistamiseksi kuljetusmaksuista ja -ehdoista annetun asetuksen N:o 11 5 ja 6 artiklan sekä elintarvikehygieniasta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) No: 852/2004 5 artiklan säännöksiä.

2. KUULEMISET JA VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

- **Intressitahojen kuuleminen**

Kuulemismenettely

Komissio esitti 24. tammikuuta 2007 antamassaan toimintasuunnitelmassa kymmenen käytännön ehdotusta nopeasti toteutettaviksi toimiksi. Ehdotukset perustuvat asiantuntijoiden kuulemiseen ja erityisesti pilottihankkeeseen, jossa verrattiin hallinnollista raskautta koskevaa lähtötilannetta vuonna 2006 Tšekissä, Tanskassa, Alankomaissa ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa.

Yksi kyseisistä nopeasti toteutettavista toimista koskee kuljetusalaa, ja sen tavoitteena on helpottaa tiettyjä kuljetustilastojen toimittamista koskevia vaatimuksia. Euroopan talousyhteisön perustamissopimuksen 79 artiklan 3 kohdan täytäntöönpanosta syrjinnän poistamiseksi kuljetusmaksuista ja -ehdoista annetussa asetuksessa N:o 11 säädetään kuljetusalan yritysten velvollisuudesta pitää mukana kuljetusasiakirja, johon merkitään muun muassa matkan pituus, reitti ja rajanylityspaikat.

Toinen nopeutetusti toteutettava toimi koskee elintarvikehygieniaa: ehdotuksen mukaan pienet yritykset vapautetaan tietyistä vaarojen analysointia ja kriittisiä valvontapisteitä (HACCP) koskevista vaatimuksista. Asetuksen (EY) N:o 852/2004 5 artiklassa edellytetään, että kaikki elintarvikealan toimijat laativat ja toteuttavat vaarojen analysointia ja kriittisiä valvontapisteitä koskeviin periaatteisiin perustuvan menettelyn ja pitävät sitä yllä.

¹ Siten kuin se on määritelty mikroyritysten sekä pienten ja keski suurten yritysten määritelmästä 6. toukokuuta 2003 annetussa komission suosituksessa 2003/361/EY (K(2003) 1422, EUVL L 124, 20.5.2003, s. 36).

Tiivistelmä vastauksista

Asiantuntijat ja toimiala ilmaisivat huolensa siitä, että asetuksessa N:o 11 olevat vaatimukset vuodelta 1960 ovat vanhentuneita pitkälti kilpailulle vapautetulla kuljetussektorilla. Osa artikloista on vanhentuneita, osa aiheuttaa yrityksille tarpeetonta raskautusta.

Pienten yritysten edustajat olivat huolissaan siitä, että HACCP-järjestelmää sovelletaan kaikkiin elintarvikealan yrityksiin. Asetukseen lisäystä joustavuudesta huolimatta siihen haluttiin myös lisää selkeyttä. Komissio järjesti kokoussarjan jäsenvaltioiden asiantuntijoille. Lisäksi komissio on avoimuuden edistämiseksi käynyt keskustelua eri sidosryhmien kanssa, jotta erilaisia sosioekonomisia etunäkökohtia edustavat ryhmät voisivat esittää näkemyksensä. Tässä tarkoituksessa järjestettiin kokous tuottajien, teollisuuden, kaupan ja kuluttajien edustajille, jotka keskustelivat HACCP-järjestelmän täytäntöönpanoon liittyvistä kysymyksistä ja tämän järjestelmän joustavuudesta. Keskustelujen tulokset on koottu ohjeistoksi, jonka elintarvikeketjua ja eläinten terveyttä käsittelevä pysyvä komitea hyväksyi ja joka on julkaistu osoitteessa:

http://ec.europa.eu/food/food/biosafety/hygienelegislation/guidance_doc_haccp_en.pdf

Jotkin yritykset on tarpeen vapauttaa kaikista HACCP-vaatimuksista, koska näiden vaatimusten tiukalla soveltamisella olisi merkittävä vaikutus pk-yrityksiin ja jotkin yritykset pystyvät takaamaan saman hygieniatason noudattamalla kaikkia muita asetuksen (EY) N:o 852/2004 vaatimuksia ilman, että olisi tarpeen panna täytäntöön kattavia HACCP-menettelyjä – siitäkin huolimatta että laaditussa ohjeistossa selostetaan, missä määrin HACCP-vaatimuksista voidaan joustaa. On kuitenkin muistettava, että poikkeusta ei pidä soveltaa yrityksiin, jotka ovat kosketuksissa laajaan asiakaskuntaan. Poikkeuksen pitäisikin koskea ainoastaan alle 10 työntekijän yrityksiä, jotka voidaan luokitella mikroyrityksiksi mikroyritysten sekä pienten ja keski suurten yritysten määritelmästä 6. toukokuuta 2003 annetun komission suosituksen 2003/361/EY määritelmän mukaisesti.

• Vaikutusten arviointi

Asetusta N:o 11 koskevassa vaikutusten arvioinnissa tarkasteltiin seuraavia kahta vaihtoehtoa:

Vaihtoehto 1 Ei muutosta nykyiseen.

Vaihtoehto 2 Poistetaan velvollisuus toimittaa reittejä, matkan pituutta, maksuja ja muita kuljetusehtoja koskevia tietoja ja sallitaan rahtikirjojen käyttö ilmoitettaessa muita kuljetusasiakirjoissa vaadittavia tietoja.

Suosittelava ratkaisu on vaihtoehto 2, koska sen avulla vähennetään tarpeetonta hallinnollista raskautusta, ja kuitenkin kaikki olennaiset tiedot ovat edelleen käytettävissä.

Asetusta (EY) N:o 852/2004 koskevassa vaikutusten arvioinnissa tarkasteltiin seuraavia kolmea vaihtoehtoa:

Vaihtoehto 1 Ei muutosta nykyiseen.

Vaihtoehto 2 Tietyn tyyppiset yritykset vapautetaan HACCP-vaatimuksista.

Vaihtoehto 3 HACCP-menettely lakkautetaan kaikkien yritysten osalta.

Suosittelava ratkaisu on vaihtoehto 2, koska sen avulla kevennetään yritysten hallinnollista rasitusta säilyttäen kuitenkin kuluttajien korkeatasoisen suojelun.

3. EHDOTUKSEEN LIITTYVÄT OIKEUDELLISET NÄKÖKOHDAT

- **Ehdotetun toimen lyhyt kuvaus**

Asetusta N:o 11 koskevien toimien tavoitteena on keventää kuljetusyritysten hallinnollista rasitusta poistamalla kuljetusasiakirjoissa annettavia tietoja koskevat vanhentuneet vaatimukset (esimerkiksi kuljetusreitit, matkan pituus, rajanylityspaikat).

HACCP-vaatimuksia koskevien toimien tarkoituksena on muuttaa asetusta (EY) N:o 852/2004 siten, että mikroyritykset vapautetaan vaatimuksesta laatia ja toteuttaa vaarojen analysointia ja kriittisiä valvontapisteitä koskeviin periaatteisiin perustuva menettely ja pitää sitä yllä. Poikkeus koskee alle kymmenen työntekijän yrityksiä, jotka myyvät pääasiassa elintarvikkeita suoraan loppukuluttajille.

- **Oikeusperusta**

Yhteisön toiminnan oikeusperusta liikenteen alalla on EY:n perustamissopimuksen 75 artikla, ja elintarvikehygienian alalla yhteisön toiminnan oikeusperusta on EY:n perustamissopimuksen 95 artikla ja 152 artiklan 4 kohdan b alakohta.

- **Toissijaisuusperiaate**

Näiden alojen hallinnollista rasitusta ei kevennettäisi pelkillä jäsenvaltioiden toimilla, koska kuljetusyrityksiä ja elintarvikealan yrityksiä koskevista tietojentoimitusvaatimuksista on säädetty EY-asetuksissa. Toimitettavien tietojen määrää voidaan siksi vähentää ainoastaan muuttamalla kyseisiä asetuksia EU:n tasolla.

EU:n toimilla varmistetaan, että kaikki kyseiset eurooppalaiset kuljetusyritykset ja elintarvikealan yritykset voivat hyötyä hallinnollisen rasituksen kevenemisestä.

Ehdotus on siten toissijaisuusperiaatteen mukainen.

- **Suhteellisuusperiaate**

Ehdotus noudattaa suhteellisuusperiaatetta seuraavista syistä:

Asetuksen N:o 11 ja asetuksen (EY) N:o 852/2004 aiheuttaman hallinnollisen rasituksen vähentäminen onnistuu ainoastaan muuttamalla näitä asetuksia, ja tämä voidaan toteuttaa vain samantasoisien sitovan EY-säädöksen avulla, toisin sanoen asetuksella. Tämä menettely on EY:n perustamissopimuksen 5 artiklassa määrätyn suhteellisuusperiaatteen mukainen.

Tällä ehdotuksella varmistetaan kuljetusyritysten ja pienten elintarvikealan yritysten sellaisen hallinnollisen rasituksen keventäminen, joka aiheutuu asetuksessa N:o 11 ja asetuksessa (EY) N:o 852/2004 säädetyistä tietojen toimittamista koskevista vaatimuksista.

- **Säätelytavan valinta**

Ehdotettu säätelytapa: asetus.

Muut säätelytavat eivät olisi riittäviä seuraavista syistä:

Asetuksen N:o 11 ja asetuksen (EY) N:o 852/2004 aiheuttaman hallinnollisen rasituksen vähentäminen onnistuu ainoastaan muuttamalla kyseisiä asetuksia, ja tämä voidaan toteuttaa vain samantasoisien ja -tyyppisen sitovan EY-säädöksen avulla, toisin sanoen asetuksella.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ehdotuksella ei ole vaikutuksia yhteisön talousarvioon.

5. LISÄTIEDOT

- **Yksinkertaistaminen**

Ehdotuksella yksinkertaistetaan yksityisten tahojen hallinnollisia menettelyjä.

Kuljetusyrityksiltä edellytettävää hallinnollista menettelyä yksinkertaistetaan poistamalla jotkin kuljetusasiakirjoja koskevat vaatimukset, jotka eivät ole aivan välttämättömiä, kuten kuljetusreittiä, matkan pituutta ja rajanylityspaikkoja koskevat tiedot. Hallinnollisia menettelyjä kevennetään sellaisten pienten elintarvikealan yritysten osalta, jotka kykenevät valvomaan elintarvikehygieniää yksinkertaisesti noudattamalla kaikkia muita asetuksen (EY) N:o 852/2004 vaatimuksia, koska pääasiassa elintarvikkeita suoraan loppukuluttajille myyvät mikroyritykset vapautetaan vaatimuksesta laatia ja toteuttaa vaarojen analysointia ja kriittisiä valvontapisteitä koskeviin HACCP-periaatteisiin perustuva menettely ja pitää sitä yllä.

- **Euroopan talousalue**

Ehdotettu säädös on ETA:n kannalta merkityksellinen, minkä vuoksi se tulisi ulottaa koskemaan Euroopan talousaluetta.

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

Euroopan talousyhteisön perustamissopimuksen 79 artiklan 3 kohdan täytäntöönpanosta syrjinnän poistamiseksi kuljetusmaksuista ja -ehdoista annetun asetuksen N:o 11 sekä elintarvikehygieniasta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 852/2004 muuttamisesta

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 75 artiklan 3 kohdan, 95 artiklan sekä 152 artiklan 4 kohdan b alakohdan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen²,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon³,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon⁴,

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä⁵

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Sääntelyn parantamista koskevissa yhteisön toimintalinjoissa, erityisesti komission tiedonannossa neuvostolle, Euroopan parlamentille, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle ”Strateginen katsaus: Sääntelyn parantaminen Euroopan unionissa”⁶ sekä komission tiedonannossa neuvostolle, Euroopan parlamentille, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle ”Toimintaohjelma hallinnollisen rasituksen keventämiseksi Euroopan unionissa”⁷ korostetaan, että nykyisen lainsäädännön yrityksille aiheuttaman hallinnollisen rasituksen keventäminen on olennaisen tärkeä väline yritysten kilpailukykyyn parantamisen ja Lissabonin tavoitteiden saavuttamisen kannalta.

² EUVL C [...], [...], s. [...].

³ EUVL C [...], [...], s. [...].

⁴ EUVL C [...], [...], s. [...].

⁵ EUVL C [...], [...], s. [...].

⁶ KOM(2006) 689.

⁷ KOM(2007) 23.

- (2) EY:n perustamissopimuksen 75 artiklaan perustuvista yhteisön säännöistä tiettyjen yhteisön sisäiseen maaliikenteeseen kohdistuvien syrjinnän muotojen poistamiseksi on säädetty asetuksessa N:o 11⁸. Kyseistä asetusta olisi yksinkertaistettava yrityksille koituvan hallinnollisen rasitteen keventämiseksi poistamalla siitä vanhentuneet ja tarpeettomat vaatimukset, etenkin vaatimus tiettyjen tietojen tallentamisesta paperille, koska kyseiset tiedot ovat teknisen kehityksen myötä nykyisin saatavilla liikenteenharjoittajien kirjanpitojärjestelmissä.
- (3) Asetuksen (EY) N:o 852/2004⁹ 5 artiklan 1 kohdassa edellytetään, että kaikki elintarvikealan toimijat laativat ja toteuttavat vaarojen analysointia ja kriittisiä valvontapisteitä (HACCP) koskeviin periaatteisiin perustuvan menettelyn ja pitävät sitä yllä.
- (4) Kokemus on osoittanut, että tietyissä elintarvikealan yrityksissä elintarvikehygieniä voidaan varmistaa panemalla moitteettomasti täytäntöön asetuksessa (EY) N:o 852/2004 säädetty elintarvikehygieniä koskevat vaatimukset käyttämättä lainkaan HACCP-järjestelmää. Tämä koskee etenkin pieniä yrityksiä, jotka myyvät tuotteitaan pääasiassa suoraan loppukuluttajille, esimerkiksi leipomoita, lihakauppoja, ruokatavarakauppoja, kojuja, ravintoloita ja baareja, jotka ovat mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten määritelmästä 6 päivänä toukokuuta 2003 annetussa komission suosituksessa 2003/361/EY¹⁰ tarkoitettuja mikroyrityksiä.
- (5) Siksi on aiheellista säätää kyseisiä yrityksiä koskevasta poikkeuksesta asetuksen (EY) N:o 852/2004 5 artiklan 1 kohdassa vahvistettuun vaatimukseen ottaen kuitenkin huomioon, että yritysten on noudatettava kaikkia muita kyseisen asetuksen vaatimuksia.
- (6) Koska sekä asetuksen (EY) N:o 852/2004 että asetuksen N:o 11 muuttamisen tarkoituksena on keventää yritysten hallinnollista rasitusta muuttamatta kyseisten asetusten perimmäistä tarkoitusta, nämä muutokset on syytä yhdistää yhdeksi asetukseksi,

OVAT ANTANEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Muutetaan asetus N:o 11 seuraavasti:

- (1) Poistetaan 5 artikla.
- (2) Muutetaan 6 artikla seuraavasti:
- a) Poistetaan 1 kohdan viides ja kuudes luetelmakohta;
- b) Poistetaan 2 kohdan kolmas virke;

⁸ EYVL P 52, 16.8.1960, s. 1121. Asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (ETY) N:o 3626/84 (EYVL L 335, 22.12.1984, s. 4).

⁹ EUVL L 139, 30.4.2004, s. 1. Oikaisu EUVL L 226, 25.6.2004, s. 3.

¹⁰ EUVL L 124, 20.5.2003, s. 36.

c) Korvataan 3 kohta seuraavasti:

”3. Liikenteenharjoittajien ei tarvitse ottaa käyttöön uusia asiakirjoja, jos jo olemassa olevissa asiakirjoissa, kuten rahtikirjoissa tai muissa kuljetusasiakirjoissa, on kaikki 1 kohdassa tarkoitetut tiedot ja jos niiden ja liikenteenharjoittajien kirjaus- ja kirjanpitojärjestelmien perusteella voidaan toimittaa täydellinen kuljetusmaksujen ja -ehtojen tarkastus perustamissopimuksen 75 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun syrjinnän poistamiseksi tai välttämiseksi.”

2 artikla

Lisätään asetuksen (EY) N:o 852/2004 5 artiklan 3 kohtaan seuraava virke:

”Edellä olevaa 1 kohtaa ei sovelleta yrityksiin, jotka ovat 6 päivänä toukokuuta 2003 annetussa komission suosituksessa 2003/361/EY¹¹ tarkoitettuja mikroyrityksiä ja joiden toiminta on pääasiallisesti elintarvikkeiden suoraa myyntiä loppukuluttajille, sanotun kuitenkaan rajoittamatta muiden tässä asetuksessa säädettyjen vaatimusten soveltamista.”

3 artikla

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

¹¹ EUVL L 124, 20.5.2003, s. 36.